

UNA COMEDIA CADA SETMANA. OBRA 1.

EDUART AULÉS

IGNOCENCIA

Passatemps còmich lírich

(EN UN ACTE)

50 cèntims.

S. BONAVÍA, IMPRESSOR.
PETRITXOL, 2.—Barcelona.

Ignocencia

La musica de Ignocencia 's trova en el arxíu del Teatre Principal.

Ignocencia

Passatemps còmich lírich

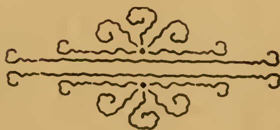
EN UN ACTE Y EN PROSA, ARREGLAT A LA ESCENA CATALANA

PER

EDUART AULÉS

Música del Mtre. Joaquím Grant

Estrenat en el Teatre Principal, el día 31 de Novembre de 1906

BARCELONA
IMPREMPTA DE SALVADOR BONAVÍA
CARRER DE PETRITXOL, 2.
1910.

Al Senyor Don

PERE GRAU MARISTANY

Homenatje y carinyós recort de son més apassionat amích

L' autor.

REPARTIMENT

PERSONATJES		ACTORS
BARONESA.	(45 anys.)	*Sra. María Morera.*
IGNOCENCIA.	(8 anys.)	*Srta. María Vendrell.*
MARÍA	(criats joves)	» *Assumpció Paricio.*
CIRIACH.	(criats joves)	*Sr. Joseph Santpere.*
BARTOMEU.		» *Ramón Tor.*

L' acció passa a Barcelona a primers de Novembre.

Els actors han de vestir ab luxo.

ACTE ÙNICH

Una sala molt elegant y amoblada ab molt luxo. Al fons, y al bell mitj una arcoba ab les cortines aixecades perque's vegi el llit. A la dreta de la arcova la porta d'entrada, que deixi veure'l recibidor. Al altre costat, un rellotge de paret. Una porta a eada costat, a segón terme; la de la dreta es la del quarto de la Baronesa; la de la esquerra, la del quarto de María. A primer terme dreta, una finestra, y, aprop d'ella una tauleta ab tot lo necessari per escriurer y un silló. A primer terme, esquerra, un escalfa-panxes ab mirall, y davant un tocador ab obgectes de perfumería, un llibre y un respall. Aprop, un silló. En una de les cadires de primer terme, una nina molt gran, y en un altre cadira, una sombrilla, un vano. un llimosner y un sombrero-payola molt estremat, però elegant ab brides. En un altre cadira una comba, candelabros, gerros ab flors y un ramet sobre el tocador. Totes les indicacións desde el públich.

ESCENA PRIMERA

MARÍA, BARONESA, desprès CIRIACH. Al aixecarse el teló María estara dintre l'arcova, sentada al costat del llit y cantant pera fer dormir a Ignocencia.

MÚSICA

MARÍA. Dorm, nineta, dorm tranquila
y ab el cor ben sossegat;
que quan dorms te vetlla un àngel
que no's mou del teu costat.
Y quant veu que algún mal somni
dona voltes pel coxí,
ell l'espanta ab les aletes
perque puguis tu dormí.
Dorm, rateta meva,
fes noneta non;
que mentres tu dormis
vetllarà el teu sòn.

(*S'aixeca y surt a escena sense apartarse de l'arcova.*)

PARLAT

¡Gracies a Deu! ¡A l'últim s'ha adormit! ¡Be m'ha costat! ¡N'hi ha un tip de les criatures! Y sobretot d'aquesta qu'es tant mal criada. *(Amenassantla.)* ¡Si fos filla meva, ja la faría anar dreta, jo!

BARO. *(Per segón terme dreta, vestida de ball, descotada.)* María: ¿ja es al llit la nena?

MARÍA. Sí, senyora baronesa; ara li acabo de ficar. *(Aixecant una de les cortines de l'arcova.)* ¡Miri com dorm l'angelet!

BARO. *(Mirantsela.)* ¡Qu'es bufona la meva reineta!

MARÍA. ¡Y tant bona! ¡Y tant dòcil! Ara mateix ho estaba pensant.

BARO. *(Tirantli petóns.)* Dorm, filleta meva; dorm ben tranquila.

MARÍA. Sí, dorm ben tranquil, ratolinet de la teta. *(Li tira petons.)*

BARO. *(Posantse'ls guants y'ls bracelets davant del tocador.)* Me sab molt greu de deixarla sola.

MARÍA. Senyora baronesa, estant jo aquí no la deixa sola.

BARO. Ja ho sé María, per xò m'en vaig; pero passar la nit fora de casa! Aquest ball me contraría. Hi vaig per compromís. Jo ja se que m'hi aburriré, pero no he pogut excusarme.

CIRIA. *(Per la porta d'entrada ab llibrea de cotxero seria y elegant.)* La senyora baronesa està enganxada.

BARO. ¿Com s'entèn enganxada?

CIRIA. ¡Ay! Dispensi. Volía dir la carretela de la senyora baronesa. ¡Malvinatge! *(Tussint y apart.)* (Ja m'he entrebancat!)

MARÍA. *(A Ceriach.)* Tussi més baix, Ciriach. ¡Despertarà a la nena!

BARO. Te rahó la María. ¿Que li passa, Ciriach?

CIRIA. ¡La senyora baronesa m'honra massa! Rès; una bronquitis.

BARO. *(Indicant la finestra oberta.)* ¿Y s'està aquí ab aquesta corrent?

CIRIA. Gracies. ¡La senyora baronesa m'honra massa! *(Se sent l'orquestr d'un ball que se suposa sota'ls balcons de la casa tocant un rigodón.)*

BARO. ¿Qu'es això?

MARIA. ¿Que ha de ser? La música d'aquest ball públich que s'ens ha posat abaix.

CIRIA. *(Apart.)* (Ja van dos americanes y aquest rigodón.)

BARO. ¡Ah! Sí. ¡Vaya un ball! El nom que li han posat ja diu lo que deu ser. ¿No'n dihuen el Volcàn?

MARIA. Sí senyora, una cosa aixís. Aquets balls son la perdició del jovent.

CIRIA. Ja es ben cert. No se com els permeten. ¡Y aquí al ensanxe! *(La orquesta segueix tocant y Ciriach y María marcan el compás ab el cap y ab les caderes.)*

BARO. ¡Y venirlo a posar sota'ls balcóns del meu hotel! M'obligaràn a mudarme. *(Gira el cap y María y Ciriach paran de moures en sech.)*

CIRIA. ¡Es clar! ¡Si es un perill! ¡Vivím sobre un volcàn!

BARO. *(A Ciriach que està aprop de la finestra.)* ¿Que espera, Ciriach, a tancar aquesta finestra?

CIRIA. *(Disposantse a tancarla.)* Es lo que anaba a fer, senyora baronesa. *(La tanca.)*

BARO. Un bronquitis va costar la vida al meu pobre marit, el baró de Castellnevat. *(Ciriach se treu el sombrero y se'l torna a posar.)* Gentil home de cambra, *(Mateix joch de Ciriach.)* Comendador d'Isabel la Católica, *(Mateix joch.)* gran creu de Carles tercer. *(Mateix joch.)*

CIRIA. *(Apart.)* (Aixís es com s'espatllan els barrets.)

BARO. Molt bé, Ciriach, molt bé. Aquestes demostracións de respecte l'honran molt y son del meu agrado.

CIRIA. Tractantse de respecte y de... demostracións... jo... *(Apart y tussint.)* (¡Mal!... ¡Ja m'he tornat a entrabancar!)

BARO. La seva tos no m'agrada gens, Ciriach,

CIRIA. ¡La senyora baronesa m'honra massa! Aquesta nit se'm curarà.

BARO. No, no; veurà. Per aquesta nit me'n passaré de vostè. En Joseph el substituirà. ¿Y vostè, María, a dos quarts d'once de la nit està cusint encara?

MARÍA. La senyora sab que no m'agrada està ab els brassos plegats *(En Ciriach s'arremanga el bras dret y ab un panyo frega un silló.)*

BARO. Ja ha trevallat prou. Vagi a dir a n'en Joseph que s'arregli, perque m'ha de acompanyar

(María s' en va pel foro.) ¡Vostè també, Ciriach! Deixi, deixi està això.

CIRIA. ¡Ah! senyora, quant jo no travallo,'l pa que menjo'm resulta amarch. *(Entra María.)*

BARO. *(Apart.)* (¡Pobre Ciriach! ¡Quina noblesa de sentiments!) Bueno, ja n'hi ha prou; fiquis al llit desseguida y vegi si pot suhar. *(A María.)* Vostè, María, vagissen al llit també.

MARÍA. ¡Si es del agrado de la senyora baronesa!

BARO. Si. Deixi la porta del seu quarto oberta per si la nena's despertaba. ¡Ah! A les dotze no's descuidi de darli l'aixerop.

MARÍA. Perdi cuidado, senyora baronesa.

BARO. Ja sab que jo ab vostè hi tinch tanta confiansa com en mi mateixa.

MARIA. Ja li pot tenir, ja.

CIRIA. Per forsa. ¡Tots dos estimèm tant a la senyoreta Ignocencia!

MARIA. ¿Qui no l'ha d'estimar si es un angelet?

CIRIA. ¡Oh, si! ¡Un arcangelet!

BARO. *(Estofada.)* Gracies. *(Apart.)* ¡He tingut sort ab el servey! *(Alt.)* Bueno, donchs; cuidintmela bé, no me la contrarihin en rès. y, sobretot no la deixin plorar. *(Agafa'l ramet del tocador.)*

MARIA. No senyora, no.

CIRIA. Vagissen descansada.

BARO. Fins a demà. *(Ciriach agafa un candelabro pera ferli llum.)* No surti, Ciriach; l'aire es fret y a vostè no li convé.

CIRIA. La senyora baronesa m'honra massa. *(Deixa 'l candelabro y la baronesa surt pel foro.)*

ESCENA II

CIRIACH y MARÍA.

(Els dos paran atenció hasta que arrenca 'l cotxe. Al arrencar s' entregan a grans demostracións d' alegría.)

MÚSICA

CIRIACH. *(Treyentse 'l barret y deixantlo en una cadira.)*
¡Viva la Pepa!

MARÍA. ¡Ja se n' ha anat!

CIRIACH. ¡Que n' es de dolsa
la llivertat!

MARÍA. ¡Això sensa amos
sería un cel!
CIRIACH. Bo per passarhi
llunes de mel.
Tu ja sabs que jo t'estimo
y que soch un bon partit,
y que si'm corresponíes
jo'm casaba tot seguit.
MARÍA. Si no treus alguna rifa
lo qu'es tu no't pots casar,
y perque jo't correspongui
ho haig de veure un xich mes clar.
CIRIACH. Seguiré sent el cotxero
d'una casa de senyors.
Si tu't plantes de modista
guanyarèm bon sou tots dos.
MARÍA No m'agrada aquest programa,
l'amor sol es massa antich.
Si haig de travallar per viurer
ja estich bé com ara estich.
CIRIACH. Seràs felís.
MARÍA. ¡Sensa panís!
CIRIACH. Pensathi bé.
MARÍA. M'hi pensaré.
CIRIACH. No siguis interessada
que'ls diners fugen molt aviat.
L'estimació es la que queda
quant dos s'estiman de vritat.
Y si algun día, Marieta,
pasessim gana, que no ho crech,
l'amor ens retornaría
com si'ns menjessim un biftek.
MARÍA. Crech qu'estimarse de veras
ha de se un viure divertit;
però l'amor sensa quartos
es un amor molt aigualit.
M'estimo mes ser soltera
per no cambiar de posició.
Jo't guardaré la paraula
si no me'n surt un de milló.
CIRIACH. Pensathi, María;
mira que't convé.
MARÍA. No passis cuidado
jo m'hi pensaré.

PARLAT

CIRIA. Bueno. Ja'n parlarèm. La baronesa no tornarà fins a la matinada. Tením sis o set hores a la nostre disposició, y hem d'aprofitarles. ¡Vaja, a divertirse!

MARIA. Bueno, ¿Y què penses fer?

CIRIA. Lo millor que podríam fer sería un bon apat.
MARIA. ¡No penses mes que en menjar! *(Se sent l'orquesta del ball tocant una americana.)*
CIRIA. ¿Sents? ¡Un altre americana! Que no s'perdi. *(L'agafa per la cintura y ballan un xich.)* ¡Calla! ¡M'acut una idea! ¿Tu ets home!
MARIA. ¡Y ara! ¿Què no ho veus què no?
CIRIA. ¡No, dòna! Vull dir si tens pit.
MARIA. Segóns per què.
CIRIA. Anemsen al ball?
MARIA. No't pensis, que ja m'agradaría; però, no puch La senyora m'ha encarregat molt la casa y no la puch deixar.
CIRIA. ¡No l'hem pas de deixar la casa! El ball es al magatzèm de baix, y encara que anèm al ball podrèm dir que no'ns hem mogut de casa.
MARIA. ¡Tens rahó! ¡Y que hi va la meva cosina Ursula! A n'aquest'hora ja hi deu ser.
CIRIA. ¿L'Ursula hi va? *(Apart.)* (¡Encara me'n venen més ganes! Fa temps que m'agrada a mi l'Ursula.)
MARIA. Ella hi va ab el seu cosi, el carrabiner.
CIRIA. ¡Ara es carrabiner el seu cosí! La setmana passada era llansero. ¿Què ha cambiat d'arma?
MARIA. Ell no; ella es la que ha cambiat de cosí.
CIRIA. ¡Deu tenir un cor com un cinematógrafo! *(Apart.)* (Encara m'agrada més.) *(Alt.)* Vaja, Marieta: ¿anemhi?
MARIA. Anemhi; ja està dit.
CIRIA. Veste a posar de les festes, ¡au!
MARIA. Desseguida. Me posaré'l vestit nou. *(Falsa sortida.)* ¡Ah! ¡Dimontri! No pot ser.
CIRIA. ¿Per què?
MARIA. ¡Però, home! ¿Y la nena?
CIRIA. ¿La nena? Les criatures tenen lo son molt fort. Després, entre americana y americana, pujarèm a darli un vistasso, y a les dotze se li dóna l'aixerop.
MARIA. No'n parlèm més. Vaig a vestirme donchs.

ESCENA III

CIRIACH, després IGNOCENCIA.

(Ciriach s'assenta al silló de davant del tocador.) Vaja, depressa. Arreglemnos una mica.

Aquest es el meu tocador. Es a dir meu, es el de la baronesa; pero'ns en servím tots dos. *(Buscant en el calaix)* ¿Ahont es la meva pomada? *(Examinant un pot)* Aygua de Portugal, gracies, no'n gasto. *(La deixa sobre'l tocador)* Pomada de Violeta, ¡Angela, aquesta es la meva! *(Olorant el pot)* ¡Quin aroma! Fa venir gana de menjar! *(S'en posa a la mà esquerra, y fregant ab la dreta se la posa als cabells.)* ¡Més, més! El cabell m'agrada ben lluhent. Ara prou. M'acabaría el pot. *(Mirantse al mirall)* Ab aquesta caballera les dones s'hi tornan boijes. A n'aquest costat hi tinch un risset qu'es el deliri. Totes m'en demanan. Ara'm falta l'esencia. *(Buscantla)* ¿Qu'es això? Coloret. Mira la vella, encara vol fer goig! *(Trovant un pot.)* Aquí la tinch. Esencia de llassemí. Això retorna! *(S'empapa el mocador.)*

IGNO. *(Badallant dintre l'arcova.)* ¡Aaaaah!

CIRIA. ¿Que ja estàs, María? ¡Ah, no; deu se'l vent! *(Posantse esencia.)* Una mica més. Per la que queda. *(Buyda l'ampolleta tirantsela a la roba.)* Avuy desbanco al carrabiner.

IGNO. Aaaaah! Mamà, mamà!...

CIRIA. ¡Ah! ¡Diable! ¡La marmota's desperta! *(Escoltent.)* Sembla que s'ha tornat a dormir. ¡Quin susto! *(Agafant el pot de la pomada y posantse'n.)* Una mica més de pomada per si l' altre s'ha esbravat.

IGNO. *(Treyent lo cap per entre les cortines enfilada al llit)* ¡Be! ¡T'estàs posant la pomada de la mamà!

CIRIA. *(Apart.)* M'ha atrapat infraganti. *(Alt y tancant el calaix.)* ¡No, senyoreta; estich arreglant el tocador!

IGNO. Vina aquí.

CIRIA. *(Acostantshi a poch a poch.)* ¿La senyoreta baronesa necesitata'ls meus serveys?

IGNO. Més depressa.

GIRIA. *(Més depressa.)* ¡La senyoreta baronesa m' honra massa!

IGNO. ¿Quin'hora es?

CIRIA. *(Mirant el rellotge.)* Son aprop de les onze.

IGNO. ¿Ahont es la mamà?

CIRIA Ha anat a vetllar un malalt.

IGNO. ¿Y la María?

CIRIA. La María ja es al llit. Fa non non. Y si la senyoreta'm volgués creurer, jo li diría...

IGNO. No ho vull saber.

CIRIA. Està bé, senyoreta.

IGNO. Portam la nina.

CIRIA. ¡La nina! ¿A n'aquest'hora?

IGNO. ¡Portam la nina y calla!

CIRIA. *(Apart)* ¡Quina monada de criatura! *(Alt y portantli la nina)* Ab molt gust senyoreta, ab molt gust. *(Li dona pero no la pren)*

IGNO. Has tardat massa; ja no la vull.

CIRIA. Està bé, senyoreta. *(Apart)* ¡Quina criatura mes aatipàtica!

IGNO. Me vaig á llevar. *(Se fica dins y les cortines quedan baixades)*

CIRIA. ¡Que diu ara! ¡Llevarse! ¡No faltaría altre cosa!

IGNO. *(Sortint ab una camisa de dormir fins els peus, molt elegant y sabates de color de rosa)* ¡Ja estich llevada!

CIRIA. *(Apart.)* ¡Reyna del Carme! ¡Adeu ball, y adeu Ursula! ¡Y la María que s'està vestint!

IGNO. Mira, Ciriaquet: demà es el sant de la mamà, y jo la esperaré llevada, per recitarli els versos que tu m'has ensenyat.

CIRIA. *(Apart.)* ¡Si que ho tením bé, donchs! *(Alt.)* La idea'm sembla bona; pero la mamà tardarà a venir. Creguim a mí, senyoreta, tornisen al llit, y dormi, que quant sigui l'hora jo la despertaré. *(Ciriach s'hi acosta y la acaricia.)*

IGNO. ¡Quina mala olor que fas!

CIRIA. ¡Mala olor! ¡Si es de violeta!

IGNO. ¡Veus com te poses la pomada de la mamà!

CIRIA. *(Apart.)* ¿Que tal, eh? ¡Y's diu Ignocencia!

IGNO. Ciriach, joguém una mica. Diverteixme.

CIRIA. La senyoreta'm permeterà que li recordi que ja son les onze.

IGNO. *(Picant de peus.)* ¡Diverteixme, sino ploro!

CIRIA. Bueno, donchs, divertimnos. *(Apart.)* ¡Quina llauna! *(Alt y anant a agafarli les dos mans.)* «Arroz con leche, me quiero...»

IGNO. ¡No, això no!... ¡Fa criatura!

CIRIA. Vaja, donchs, un altre «Al carrer del vidre...» *(Agafantli les mans.)*

IGNO. ¡No, això tampoch!

CIRIA. *(Apart.)* (¡Quin microbi més impertinent y més

dificil de divertir!

IGNO. Ja he trovat un joch. Jogarèm a comprà y vendre. (*Agafa la sombrilla, el vano y l'llimosner.*)

CIRIA. ¿Quin joch es aquest?

IGNO. Es molt divertit. Seu allí. (*Li senyala el sillo de la dreta.*)

CIRIA. (*Sentantshi de mala gana.*) (¡Vaya una nit que se'ns prepara! Haig de inventar algo perque se'n torni al llit.)

IGNO. (*Baixant al prosceni ab el llimosner al bras, la sombrilla oberta y ventantse.*) ¡Quin día més calurós! ¡No's pot anar pels carrers!

CIRIA. (*Apart.*) (¡Y la María que s'està posant de les festes!

IGNO. Bon día tingui, senyora.

CIRIA. ¿Què ho diu per mi això?

IGNO. Si, home, tu ets la botiguera; la modista de sombreros.

CIRIA. ¡Ah! Vamos. (*Apart.*) (¡Es un joch molt divertit!)

IGNO. Torno a comensar. Bon día tingui, senyora.

CIRIA. Servidora. (*Apart.*) (¡Y la María vestintse!)

IGNO. Voldría veure'ls sombreros.

CIRIA. No pot ser. La botiga ja està tancada.

IGNO. Donchs obrala, sino ploro.

CIRIA. Vaja, obrimla. (*Imita la clau.*) Crich, Crach. Ja està oberta. (*Apart.*) (¡Llàstima de Rey Herodes!

IGNO. Voldría un sombrero elegant però molt elegant, ab roses tè y moltes plomes, moltes plomes. El vull per anà a passeig ab el meu marit.

CIRIA. (*Apart.*) (¡Mireu el trasto! Ja parla de marits.)

IGNO. ¿Me'n pot ensenyà algún?

CIRIA. Ja ho crech, senyora. (*Se'n va al foro, agafa el sombrero payola y li ensenya.*) A qui'n te un.

IGNO. (*Tancant la sombrilla y dantla a Ciriach.*) ¿Vol fe'l favor de probarmel?

CIRIA. ¡Ab molt gust, senyora! (*Li posa, subjectantli ab les brides.*)

IGNO. ¡Oh! ¡Deliciós! Te molt *chich*. ¡Farà sensació! (*Mirantse al mirall del tocador.*)

MÚSICA

Primer couplet.

Quant jo estreni aquest sombrero,
y'm passeigi pels carrers;

si ara tinch moltes amigues,
allavors ne tindré més.
(*Passeijant ventantse.*)
Y'm miraràn
y pensaràn
¡Vaya una nena més bufona!
Quant me veuràn
tánt elegant
totes les nenes s'hi fondràn.

Segón couplet.

Y les mestres del colegi
qu'ara a mi'm fan tanta pó,
ja no'm donaràn cap càstich
si no sé bé la llissó.
Y'm tractaràn
com si fos gràn
y'm donaràn els primers premis.
Quant me veuràn
tant elegant,
nenes y mestres s'hi fondràn.

PARLAT

CIRIA. ¡Molt bé, molt bé! Y ara a fer non non, que ja son més de les onze.

IGNO. No, ara't toca a tú.

CIRIA. ¡A mi! (*Apart.*) (¡Ay la mare! ¿Quant s'acabarà això?) (*Alt.*) ¿Què tinch de fer jo ara?

IGNO. Ara jo seré la botiguera y tu la compradora. Te. (*Li dona la sombrilla, el vano, el llimosner y el sombrero.*)

CIRIA. (*Apart.*) ¡Tinch feyna per rato!

IGNO. (*Sentada en el silló de la dreta*) ¡Vaja, home; t' estich esperant!

CIRIA. (*De mala gana.*) Ja vinch, ja vinch. (*Se posa polvos devant del mirall. Apart*) ¡Tancaràn el Volcàn! (*Se n' hi va.*)

IGNO. Posat el sombrero

CIRIA. (*Posàntsel y obrint la sombrilla y ventantse, s' acosta a Ignocencia remenantse grotescament y diu apart.*) Ja he trovat una ocupació.

MÚSICA

Allí baix hi ha una senyora
ab la boca overta aixi,
perque veu que aquest sombrero
sembla fet exprés, per mi.
Y deu pensà

que bé li va.
vaya una forma més bufona,
Si fa tant trò
no es per lo bò
es pel salero que tinch jo.

—

Si jo'm poso aquest sombrero
quant m'enfilo a n'el pescant,
una vaga de cotxeros
se declara aquí al instant
Y'm seguiràn
y'm xiularàn,
y'm tiraràn algun tomatech.
Quant me veuràn
tant repugnant
fins els caballs s'espantaràn.

—

Si jo'm poso aquest sombrero
tant graciós, per Carnaval,
el jovent que segueix dònes
dins del cor sentirà un salt.
Y'm seguiràn
joves en gran
y'm tiraràn flors y requebros,
quant me veuràn
tant elegant.
y fins les dònes s'hi fondràn

—

Jo'm faré'l Simón de Nantua
y agafantme així'l vestit
lluhiré mitjas de seda-
y un peuhet molt distingit,
Y s'aniràn
entussiasmant,
y apretaràn el pas per veurem.
Quant el meu plan
descubrirant.
vaya un pebrot que s'enduràn.

—

No'm demanin pas més coples
perque estich enragollat
y no semblo ja en Santpere
sino un loro encostipat.
Y aquesta nit
no tindré pit,
y haig de cantar més que un canari.
Y ab el rogall
y tant travall,
tinch molta por de fer un gall.

PARLAT

Bon día tingui, senyora.

IGNO. (*Molt estremada.*) ¡Ah! ¡Vostè per aquí, senyora marquesa!

CIRIA. (*Apart*) ¡Vaja, ja he pujat de grau! ¡Malehit insecto!

IGNO. ¡Per vostè no passan anys! ¡Cada día msé jove! ¡Y cada día més guapa!

CINIA. ¡Aduladora! (*Apart.*) ¡Ab quin gust li daría quatre nates!

IGNO. ¿Ab que la puch servir, senyora marquesa? ¿Necessita alguna cosa?

CIRIA. Sí, voldría deu cèntims d'ayguardent.

IGNO ¿Ayguardent? ¿Qu'es això?

CIRIA. ¡Ah! ¿No'n té? Me'n vaig, a buscarne a un altre part, donchs (*Apart tractant d'anarsen pel foro.*) Ja li enganyada.

IGNO ¿Ahont va, senyora?

CIRIA. A reunirme ab el meu marit, que m'espera a baix

IGNO ¿Quin ofici te'l seu marit?

CIRIA. Es metje ¡Oh, es un gran metje! Bona nit.

IGNO ¡Ah! ¿Es metge? Esperis Fassil pujar desseguida (*Ab dolorosa entonació*) perque jo sofreixo . ¡sofreixo horriblement!

CIRIA. (*Assustat crevent que no's troba bé.*) ¡Deu meu! ¿Nos trova bé, senyoreta?

IGNO. ¡Es de broma Tonto! Ara joguèm a malalts.

CIRIA. ¡A malalts ara! (*Apart.*) Jo si que hi cauré malalt ¡Això porta camí de durar tota la nit! (*Alt*) Senyoreta Ignocencia, a vostè no li convé fadigarse ¡Es un quart de dotze!

IGNO (*Ab entonació trista*) Bon día, doctor; l'esperaba ab ansia.

CIRIA. No; permètim. ¡A vostè no li convé!

IGNO. Avuy me trobo molt malament ¡Tinch els nirvis en un estat'...

CIRIA. (*Apart.*) ¡Si jo't digués com tinch els meus! Veyàm si'n trech partit (*Alt.*) A veure el pols (*Li pren.*) Mal, molt mal pols. A veurer la llengua (*Li ensenya*) ¡Jesús, quina mala llengua!

IGNO ¿Sí? ¿Y que m'ordena, doctor?

CIRIA. Lo primer que ha de fer es ficarse al llit ara desseguida

IGNO. ¡Ja pensaba ferho, ja!

CIRIA. (*Apart*) Sembla que hi va entrant.

IGNO (*Apoyant el cap en el respaldo del silló*) ¡Ay, doc-

tor!... ¡Si sapigués com me trobo!

CIRIA. Al llit li passarà tot.

IGNO. *(Ab veu apagada y tancant els ulls.)* ¿Vol dir... se... nyor.. doctor?...

ÇIRIA. ¡Calla! Això s'arregla. *(Acostantse a la cadira y mirant si dorm.)* ¡Pobreta nena! Ruibarbo no, senyor doctor! ¡Es massa amarch! Ja dormirà. Ja dor... mi.. rà. *(L' asenta a la falda, cantanli la cansó del comensar l' obra.)*

MÚSICA

Dorm nineta, dorm tranquila
y ab el cor ben sosegat,
que quant dorms te vetlla un angel
que no's mou del teu costat.
(Alegre) ¡Ja dorm! ¡Ja dorm!
¡Ja s'ha adormit!

(Passa al tó major cantant, aixecantse y portantla al llit.)

S'ha adormit la bullanguera,
ja ha caigut a la ratera,
y en el llit ben abrigada
dormirà ben descansada
fins que la despertaràn.
Y entretant jo y la María
respirant goig y alegría
decidit a no aburrirme,
y a gosar, y a divertirme
m'en nire a ballà al Volcàn.

(La fica al llit y baixa les cortines.)

PARLAT

¡Gracies a Deu! ¡Be m'ha costat!

ESCENA IV

CIRIACH y MARÍA.

MARIA. *(Vestida per anà al ball.)* Vaja, jo ja estich.

CIRIA. *(Perque no cridi.)* ¡Pst!

MARIA. ¿Què estabes fent?

CIRIA. No ho vulgues saber. ¡Encara suho! La marmota s'ha despertat y fins ara hem estat fent els prochinelis.

MARIA. Què dius? ¡Ay, ay, ay!

CIRIA. ¡No tinguis por! Ja s'ha adormit.

MARIA. ¿Què esperèm donchs?

CIRIA. Déixam dar un cop de respall a n'aquest calsat per presentarme al ball, lluent com la moneda d'or que demà'm darà la baronesa. *(Posa 'l peu al silló de l' esquerra y's respalla les sabates.)*

MARIA. (*Possant el peu en el silló de la dreta per cordarse'ls botons de les botines.*) ¡Una moneda d' or! Per què?
CIRIA. Pels versos que he fet perque la nena la feliciti pel seu sant.
MARIA. ¿També sabs fer versos?
CIRIA. Desde que vaig neixer. El poeta neix, Ah! No ho sabíes?
MARIA. ¡Fuig, home, fuig! ¡Quins versos deuen ser!
CIRIA. Que 'ls fassi milló un altre. Ja veuràs; poques paraules y ben dites.

«Con todo mi corazón
te deseo, madre mía
que pases con la mayor alegría
la fiesta de tu santo patrón.»

¿Que 't semblan?
MARIA. Me sembla que no es la primera vegada que 'ls sento
CIRIA. ¡Que has d'haber sentit! Si me'ls hi tret d' aquí! (*l'el front.*)
VEU. *del Carrabiner, dintre;*) ¡Marionaa!
CIRIA. Què? Y ara! Què es això?
MARIA. Es en Bartomeu.
CIRIA. ¿Quin Bartomeu?
MARIA. ¡Home, el carrabiner!
CIRIA. Veig que us coneixeu a fondo.
MARIA. ¡Ay, ay! Perquè?
CIRIA. ¡L'has conegut al primer bram!
MARIA. Com som del mateix poble.
CIRIA. Apa! Aném?
MARIA. Fa rato que t'espero. Aném (*se dirigeixen al foro de puntetes.*)

ESCENA V.

Dits IGNOCENCIA

IGNO. (*Sortint de la arcova ab un vestit de color de rosa.*) Alto! Jo també vinch.
TOTS DOS. (*Petrificats.*) ¡Oh!
MARÍA. ¡Senyoreta; llevarse a n'aquesta hora! ¿Qui l'ha vestida?
IGNO. M'he vestit jo sola.
MARIA. Vingui aquí que la despullaré y cap al llit desseguida.
IGNO. ¡Ca; treuto del cap; vull anar ab vosaltres!
CIRIA. Pero ¿ahont vol anà a n'aquesta hora?

IGNO. Al Volcàn.
CIRIA. ¡Al Volcàn! ¿Ahont es això? ¿Tú n'has parlat d'anà al Volcàn, María?
MARIA. Jo? No se de que'm parles.
IGNO. ¡Mira que'n sou de trapasers! Y donchs: ¿perquè t'has posat aquest vestit?
MARIA. Per que?... per... (*Confosa*)
CIRIA. Per anarsen al llit se l'ha posat.
VEU (*del Carrabiner sota la finestra.*) Maríonaaa!
IGNO. ¿Heu sentit?
CIRIA. (*Ap.* Aquest burru ens ho farà malbé!) ¡Quina por! Es el sereno que vè a emportarsen les noyes que volen anà al Volcàn.
MARIA. (*A la finestra.*) Ja s'en pot tornar, senyor sereno, que ja es bona minyona, ara s'en anirà al llit.
IGNO. ¡Que'n sou de neules! ¡Si es el carrabiner!
TOTS DOS. ¡Què diu!
IGNO. ¿Perquè he tancat els ulls os pensabau que dormía?
CIRIA. (*Ap* Això ja es la apoteosis! Si fossis filla meva ja't faría anar dreta, jo.)
IGNO. Bueno: en què quedèm? Me porteu al ball o no?
CIRIA. ¡Una senyoreta boronesa en un ball públich! De cap manera.
IGNO. Ploraré!
CIRIA. Ja li deixarèm un mocador.
IGNO. Ah! Sí? Bueno; està bé. Adeu, María; adeu, Ciriaquet.
MARIA. Senyoreta!...
IGNO. Que os divertiu. Jo me'n vaig al llit.
MARIA. ¡Axís m'agrada!
CIRIA. ¡Si es més maca!
IGNO. Però, ja os aviso. Axís que'm llevi ho sabrà tot la mamà.
MARIA. ¡Per Deu, senyoreta!...
CIRIA. (*Ap. cayentli el barret.* Que'n te de veneno aquest microbi!)
IGNO. (*A Ciriach.*) Sabrà que tu te li beus els licors y li gastes la pomada. (*A María aixecantli un xich el vestit.*) Y que tu te li poses els enagos de seda per anar al ball.
MARIA. Senyoreta!...
CIRIA. (*Ap.* Quin escorpí!)
IGNO. Bona nit, Ciriach. Fins a demà.
CIRIA. (*Ab reverencia.*) ¡La senyoreta m'honra massa!
IGNO. Adeu, María. Que os divertiu. (*Se'n va a la ar-*

cova poch a poch, y's deté per escoltar.)

CIRIA. (*A María*) Escolta; se m'acut una cosa. ¿Per què no ens he l'emportèm al ball?

MARIA. També se m'había ocorregut.

CIRIA. El Volcàn es un lloch sà per les criatures!

MARIA. Això sí. Hi ha ventilació y un aire pur. Y's distreurà veyent com ballan.

CIRIA. Y s'anirà espavilant; el jovent te de veure mon

MARIA. ¿Y si té sed?

CIRIA. ¡Això ray! Hi ha cafetí. Podrà pendre una americana. Vaja ¿què'ns he la emportèm?

MARIA. Sí, sí. Val més emportàrsela. (*Al sentirho Ignocencia va depreesa cap a la arcova.*)

CIRIA. Senyoreta baronesa; estèm a les seves ordres.

IGNO. A les meves ordres? Per què?

MARIA. Per portarla al ball.

IGNO. (*Ap.*) Massa que ho sabía que m'hi portaríau.) Me sembla qu'es massa tart. Després, jo no sé si dech...

CIRIA. (*Ap.* Adeu! Ara's fa la desmenjada! Encara's farà pregar.)

MARIA. (*Obrint la finestra perque se senti l'orquesta.*) ¿No sent la música?

IGNO. Bueno, bueno ¡Ja que os hi empenyeu! Hi aniré per darvos gust.

CIRIA. (*Ap amenasantla.* ¡Es una desgracia que no sigui filla meva.)

MARIA. No'ns entretinguèm més. Tornant aviat, la senyora no s'enterarà de rès.

CIRIA *Andando*, donchs.

MARIA. Ah, escolta. Per tornar necessitèm la clau d'abaix. No vull que'l vigilant se n'enteri.

CIRIA Ahont es?

MARIA Aquest dematí l'he vista a l'escalfa-panxes. (*Va a buscarla.*)

CIRIA. Comenseu a passar vosaltres, ja os atraparé. (*Ignocencia y María s'en van pel foro.*)

ESCENA VI

CIRIACH y BARONESA.

CIRIA. (*Buscant la clau.*) Ni sobre, ni sota. Aqui no hi es. (*La busca per tot.*)
¿Ahont l'hauràn posada? (*Obrint la finestra y cridant.*) María! María! No hem sent. Ara entra al ball. ¡Macatxo! ¡Y del bras del ca-

rrabiner! Me 'n hi vaig, y que se n' enteri 'l vigilant. (*Se dirigeix al foro se sent un cotxe que s' atura a la porta*) ¡Ay, la mare! ¿Un cotxe a n' aquesta hora? (*Mira per la finestra un moment y entra en escena tancantla.*) ¡Reyna santíssima! ¡Es la baronesa! ¡Y la nena es al ball!... Còm els aviso? (*Se passeja per l' escena molt nerviós.*) Y es clar! Trovarà el llit vuit! Calla! Y si jo m' hi fiquès? No, que 'm podría fer alguna caricia y ab aquesta cara tant rasposa... (*Adonantse de la nina.*) ¡Ah Això si! Ja es més natural! (*Fica la nina al llit y baixa les cortines*) Ja està. Que Deu ens ajudi. (*Agafa drap, frega silló.*)

BARO. (*Desde la porta d' entrada parlant ab els de dins.*) Tanqui be la porta, Joseph. (*Adonantse de Ciriach.*) Y ara! Vostè aqui, Ciriach?

CIRIA. (*Molt emmocionat.*) Si.. senyora. Ja ho veu; soch jo. Bona nit...

BARO ¿Encara està fregant aqùest silló?

CIRIA. ¡Ha de quedar molt lluent, senyora baronesa!

BARO. Deixi està això. ¡Ja son tres quarts de dotze!

CIRIA. ¿La senyora baronesa no ha anat al ball?

BARO. Sí; pero no he fet més qu' una aparició. Hi habia molta gent y gracies a n' això, he pogut escaparme. Tinch molta sòn y un xich de migranya. Desprès, fora de casa a n' aquesta hora, may estich tranquila.

CIRIA. Per què?

BARO. Per la nena.

CIRIA. ¡Es aquí la nena! ¡Es al llit!

BARO. ¡Oh! ¡Ja m' ho penso que hi es! Pero no puch ferhi més. (*S' ha costa al tocador.*) Crech que 's desperta. (*Escoltant*) L' he sentida bellugar.

CIRIA. Vostè creu .? (Jo sí que m' hauré de bellugar.)

BARO. (*Prenent una ampolla y un vas ab el plat del tocador y omplint el vas.*) Aprofitaré aquest mohiment per darli l' aixerop.

CIRIA. No te pas sed; fa poch que li donaba y no l' ha volgut.

BARO No hi fa rès; el metje ho ha ordenat. (*Se dirigeix a l' arcova ab el vas en el plat.*)

CIRIA. No 's molesti Permètím, senyora, li donaré jo (*Va per agafarli el plat.*)

BARO. No, deixi; jo li vull donar.

CIRIA. (*Fingint que Ignocencia ha enrahonat.*) Què tal? No l' ha sentida? Diu que vol que li dongui jo.

(Parlant ab l' Ignocencia.) La senyoreta vol que li dongui el seu Ciriaquet, veritat? *(A baronesa.)* Fassi'l favor.

BARO. *(Dantli'l plat.)* ¡Ah! Capritxoseta!

CIRIA. Ja se sab. ¡Les criatures son molt capritxoses! *(Entra a l' arcova ab el plat, deixant alsada una de les cortines. La baronesa s' en va al tocador a treures adornos, agulles, brasselets, etc. etc.)*

CIRIA. *(Fent veurer que li dona aixerop.)* Vamos, senyoreta, begui *(Ell beu.)* Es bò, veritat? Una mica més. *(Mateix joch.)* Aixís; acàbissel, vaja. *(Se'l acaba ell)* Ja està ('M convenía molt veurarme jo)

BARO. *(Desde 'l silló del tocador traventse 'ls guants.)* T' ha agradat l' aixarop, rateta meva?

CIRIA. *(Ap.* Adeu! *Al instant la veu de una nena.)* Si, mamà; m' ha agradat molt.

BARO. *(Alarmada y aixecantse)* Aquesta criatura s' ha encostipat! ¡Està molt enragollada!

CIRIA. Es la sòn, senyora. *(Baixant les cortines.)* Déixila dormir. Dormint se li aclararà la veu.

BARO. *(Sentantse altre vegada.)* Te rahó, Ciriach, tè rahó. Li agreheixo l' interès.

CIRIA. Lo que's per interès no m' amago per ningú *(Ap.* Què fa ara aquesta dona? Perquè no se 'n va al llit?)

BARO. Vàgisen al llit, Ciriach.

CIRIA. Jo? No senyora, no.

BARO. Què diu?

CIRIA. Volía dir; si senyora, si.

BARO. *(Ap.* A n' aquest ni passa alguna.) Ah! Fàssim el favor de cridà a la María.

CIRIA. A la María, senyora?

BARO. Y donchs! ¡M' ha de vení a despullar!

CIRIA. Si la senyora no hi té inconvenient, jo podria ..

BARO. Vostè? Que s' ha tornat boig?

CIRIA. *(Per esmenarho.)* Volía dir que jo... podría cridarla a la María.

BARO. Si es lo que li estich dihent (Decididament n' hi passa alguna.) Toqui 'l timbre que và al seu quarto.

CIRIA. *(Tocàn un botó del foro.)* (No crech que comuniqui això ab el Volcàn.) *(Entra María.)*

ESCENA VII.

Dits y MARÍA

MARIA. *(A Ciriach.)* Què esperes?

CIRIA. (*Ap.* Si que hi comunica.)
MARIA. ¿Que vents o no vents?
CIRIA. (*Ab actitut comica*) Pst! La senyora!
MARIA. (*Espantada.*) ¡Reyna del Carme!
BARO. (*Tombant el cap.*) Que hi ha? Ah! ¿Es vostè, María? Fassi 'l favor d'ajudarme y depressa, perque m'estich cayent de sòn. Desfassim els cabells; treguim el afegit y fassim una qua.
MARIA. (*Tirant el chal dintre l seu quarto.*) Si, senyora baronesa; ja se'l que vol. (*Fa lo que li ha dit.*)
CIRIA. (*A María, baix y ràpit.*) Y la nena?
MARIA. (*Lo mateix.*) Es abaix al Volcàn.
CIRIA. ¿En quina part?
MARIA. Aprop del piano, a la esquerra.
CIRIA. Bueno.
MARIA. Està ab l'Ursula. Vés; torna desseguida.
CIRIA. Volant. (*Se'n va depressa y de puntetes pel foro.*)

ESCENA VIII.

BARONESA y MARIA

BARO. (*Sense girarse.*) Vaigissen al llit, Ciriach.
MARIA. Ja se n'hi ha anat, senyora. (Tremolo com la fulla al arbre. (*Posa les agulles de ganxo y el afegit sobre'l tocador.*)
BARO. (*Adonantsen per la màniga.*) Ay, ay, María.. ¿Que s'ha posat el vestit nou?
MARIA. Si... me l'estaba enprovant. Me fa algunes arrugues y vull que me l'arreglin.
BARO. (*Buscant en el tocador.*) ¡Algú m'ha regirat aquest tocador! No hi ha rès al seu puesto.
MARIA. Dèu haver sigut la senyoreta Ignocencia. Aquesta tarde jugaba ab els pots.
BARO. ¡Es un diablet! ¿Y que tal, ha fet bondat aquesta nit?
MARIA. Si senyora, si. L'angelet!
BARO. ¿Que ha tossit?
MARIA. Jo no l'he sentida tossir gens.
BARO. ¡Pobre criatura! ¡Està molt delicada! Afortunadament la tinch a vostè que sab cuidarla.
MARIA. Oh! Si, senyora. Lo qu'es ben cuidada ho està. (*Ap.*) ¡Que tarda en Ciriach! (*Pentina.*)
BARO. No s'hi entretingui gaire perque tinch molta sòn y avans de retirarme vull fe un petó a la nena. (*Agafa'l llibre del tocador y llegeix.*)
MARIA (*Ap.* ¡Reyna pura! Y en Ciriach no ve. Ah! Ja es aquí!)

ESCENA IX.

Dits y CIRIACH

CIRIA. (*Alarmat y sense gosà entrar.*) Vina.
MARIA. (*Senyalant a la baronesa. Ciriach s' acosta de puntetes*) ¿Què hi ha?
CIRIA. L' Ursula ja se n' ha anat.
MARIA. Y la nena?
CIRIA. Esta sentada en una taula ab quatre carrabiners. Està prenent conyach.
MARIA ¡Reyna Santissima! ¿Y per què no la portes?
CIRIA No me la volen dà a mi. ¡Com no'm coneixen! Hi has d' anar tu.
MARIA. No puch. Li estich pentinant la qua.
CIRIA. La qua? Déixemela a mi; ja li pentinaré jo. Vés, cuyta; torna desseguida. (*Agafa la qua de la baronesa y la pentina.*)
BARO. (*Badallant.*) Aaah!

ESCENA X.

BARONESA y CIRIACH.

CIRIA. ¡La camisa se'm pot escorrer!
BARO. (*Mitj adormida, llegint.*) Ay! Vagi ab cuydado! ¡M' ha fet mal!
CIRIA (*Ap. y pentinat suaument*) ¡No m' estranya!
BARO ¡Ay!
CIRIA. (*Ap* Encara!)
BARO. Tinch una agulla de ganxo a la esquena... Trèguimela, María
CIRIA. (*Ap*. Diable. Quin compromís.)
BARO. Cuiti, dòna. M' està punxant.
CIRIA. (*Decidintse*) No hi ha més remey. (*Li fica la mà a la esquena y treu una llenca grossa de cotó,*) Qu' es això? Una espatlla de cotò. (*Se la fica a la butxaca.*)
BARO. Què fa, dòna! Què fa! (*Entra María y agafa la qua fenth trena; ells' ajup darrera de María.*)
MARÍA. Ja acabo, senyora Baronesa.

ESCENA XI.

BARONESA, CIRIACH y MARÍA.

CIRIA. (*A María baix*) Y la noya?
MARÍA. No hi ha ningú, ja. El Volcàn ja està tancat y

barrat. Ja han apagat el gas.

CIRIA. ¿Y'ls carrabiners?

MARÍA ¡També son fora! No hi ha ningú; estèm perduts.

CIRIA. Rediable! ¿Y què fem? Vaig a recorre 'ls quartels y 'ls cafetins del barri. ¡Deu meu! ¡Deu meu! *(Se'n va pel foro.)*

ESCENA XII

MARÍA, y BARONESA.

MARÍA. *(Ap* Dech tenir febre. Es horrorós!)

BARO ¿Y'l meu perfumador? ¿Què ha fet del meu perfumador?

MARÍA. Jo, senyora! No se... *(Busca. Ap.* Aquell desgraciat se'l deu haber ficat a la butxaca)

BARO. M'agrada que'ls objectes de tocador estiguin al seu puesto.

MARIA Ja'l trobaré, senyora baronesa. Demà ho posaré tot ab ordre *(La baronesa s'aixeca y María li dóna una palmatoria ab la candela encesa)* ¿La senyora baronesa necessita algún' altre cosa? *(Ap.* Veyàm si s'en anirà al llit.)

BARO. No, ja's pot retirar Se m'estàn tancant els ulls.

MARIA. *(Apart)* ¡Respiro! ¡Ja se nhi va! *(La baronesa al arrivar a la porta del seu quarto torna enderrera y cap a l'arcova)* ¡Deu meu¡ !No se n'hi va!

BARO. ¡Ja'm descuidaba de fe'l petó a la meva filleta! *(Deixa'l llum en la tauleta y's dirigeix a l'arcova)*

MARIA. *(Desesperada.)* ¡Ja no hi ha esperansa! ¡Estèm perduts!

BARO. *(Alsantse les cortines y estenent la ma dins de la arcova* ¡Que freda està! ¡Pobre criatura!

MARIA *(Sorpresa, apart.)* Còm! Ay, ay!

(Agafant l'abrich que s'ha tret al arrivar y posantlo al llit) Se l'ha de abrigar Li posaré'l meu abrich Aixís *(Va a ferli un petó inclinantse y desisteix.)* No la vull despertar. Dorm, filleta meva, dorm ben tranquila. *(Baixa les cortines.)*

MARÍA· *(Apart)* Això es que deu haver tornat. Per ahont haurà entrat?

BARO. *(Prenent la palmatoria.)* Bona nit, María. *(Veyent lacontosa.)* Que té? Que li passa alguna cosa?

MARIA. Res, senyora Que passi bona nit.
BARO. (*Apart*) Alguna cosa'ls passa a n'aquets dos! (*Entra al seu quarto.*)

ESCENA XIII.

MARIA y CIRIACH

MARIA. Vaig a veurerla.
CIRIA. Tot es inútil Els cafetíns ja son tencats y no se ahont anar a buscarla.
MARIA. A la nena? Si ja es al llit.
CIRIA. ¡Que dius ara! No pot ser.
MARIA. La senyora li acaba de fe un petó.
CIRIA. Me deixes blau! ¡No pot ser, vaja! (*Entra a la arcova y surt ab la nina, cridrant:*) Això! Aixó!
MARIA. Ah! No hi es!
CIRIA. Això! Això!
MARÍA. ¿Què has fet?
CIRIA. He trencat el nas a n'aquest simulacro.
MARIA. ¡Ah; ja entench! Ha fet el petó a la nina. ¡Quina sort!
CIRIA. Sí però demà dematí 's descubrirà tot. ¿Ahont deu se aquesta criatura?
MARÍA. S'en deu havé anat ab els carrabiners. M'ha dit en Bartomeu que aquesta matinada els rellevan. Els d'aqui passan a Mataró.
CIRIA. ¿Y ahont l'hauràn deixada?
MARÍA. Potser se l'han emportada a Mataró. ¡Ja està ben perduda! ¡Deu meu! ¡Deu meu! ¿Què podríam fer?
CIRIA. Per sortir d'aquest mal pas, no'ns queda més qu'un recurs.
MARÍA. ¿Quin recurs?
CIRIA. Tocà'l dos
MARIA. Si, si; y depressa. Vaig a recullir la roba. (*Plorant*) ¡Una senyora tant bona!
CIRIA. (*Plorant*) ¡Oh, si! ¡Y que no vigilaba'ls licors ni la perfumería! (*Va a treures el mocador y treu l'espatlla.*) ¿Què es això? ¡La seva espatlla! Posemli aquí. ¡Al menos que no ho perdi tot!
MARIA. Y ara, anemnosen.
CIRIA. Si, si, aném. (*Maria's dirigeix al seu quarto y Ciriach al foro*)

ESCENA XIV.

Dits IGNOCENCIA y BARTOMEU.

IGNO. (*Dintre.*) Treteteté. (*Imita la trompeta.*)

MARIA. Has sentit? ¡Crech qu'es ella!
CIRIA. *(Mirant al recibidor.)* ¡Si que ho es! ¡Estèm salvats! *(Entran Ignocencia y Bartomeu de paisà ab grans bigotis. La primera ab una corretja porta subjecte a Bartomeu, com si fos un caball y ab un'altre corretje li dóna cops a la espatlla perque corri, donant voltes per l'escenari.)*

MÚSICA

MARIA. ¡Rateta meva!
CIRIACH. ¡Quina alegría!
IGNO. Arre caballo. *(Parlant.)*
BARTO. ¡Ja, ja, ja! *(Rient.)*
MARÍA. Vina ab la teta.
CIRIACH. Pari una mica.
IGNO. Tretetetè. *(Imitant la trompeta.)*
CIRIACH. ¡Com deu està!
MARÍA. La baronesa
pot despertarse.
IGNO. ¡Arre caballo!
BARTO. ¡Ja, ja, ja!
CIRIACH. Ab la beguda
l'han trastornada.
IGNO. Tretetetè.
CIRIACH. Feslos callà. *(A María.)*
TOTS DOS. Per mor de Deu *(A Bartomeu.)*
don Bartomeu
no rigui mès.
BARTO. ¡Ja, ja, ja, ja!
TOTS DOS. Aquest ximplet
ens compromet.
Fassi'l favor *(A Bartomeu.)*
de no cridà,
IGNO. Tretetetè.
TOTS DOS. Fassi'l favor.
IGNO. Tretetetè.
TOTS DOS. De no cridà.

PARLAT

IGNO. *(A Bartomeu imitant veu de mando.)* Escuadrón alto! Ars! *(Llensa les corretjes y dóna una apretada de mà a Bartomeu.)* Gracies, caball.
BART. ¡Ja, ja, ja! ¡Ara'm diu caball! ¡Quina mossota més de broma! *(Ignocencia agafa un plumero y corra per l'escenari fent el soldat de caball.)*
MARIA. ¡Quina ansia'ns ha fet passà!
CIRIA. ¿Ahont l'han portada?
BART. ¡Que ho se jo! Ha sigut la nostre diversió! els meus companys hi estant embobats, y si no es per mi se la emportan a Mataró.

MARIA. Verge santa! ¡Vostè'ns ha salvat la vida!
CIRIA. Y l'honor.
MARIA. Y'l sou.
CIRIA. ¡Com li podrèm pagar!
MARIA. Oh! Si! ¡Còm li podrèm pagar!
BART. Ab una abrassada, Mariona.
MARIA. *(Deixantse abrassar.)* Si, si, tingui. Se l'ha ben guanyada! *(S'abrassan.)*
CIRIA. ¡Y ara!
MARÍA. *(Baix a Ciriach)* ¡Es del meu poble, tonto! *(Alt.)* Vamos, home! Abràssal també.
CIRIA. Vaya tingui. *(Va a abrassarlo.)*
BART. *(Refusantlo.)* No, no s'incomodi. Ja està pagat.
IGNO. *(Corrent y fent la trompeta.)* ¡Tre, te, te, te! *(Pegant un cop sobre la tauleta.)* Mosso, mosso, mès cognac.
MARÍA. Senyoreta; despertarà a la seva mamà. ¿Què te aquesta criatura?
CIRIA. Que ha de tenir. La beguda.
MARÍA. *(A Bartomeu.)* ¿Còm es què li han dat cognac?
BART. Però, dòna; ¡si's fa estimar!
CIRIA. ¿Y què n'ha begut gaire?
BART. ¡No! Un parell de copes. ¡Es molt bò per la creixensa!
MARIA. ¡Reyna del Carme! Senyoreta, cap al llit.
CIRIA. Si, si; pórtala al llit. Que dormi la mona.
MARIA. *(Perseguint a Ignocencia)* ¡Vamos, senyoreta!
IGNO. ¡No t'arronsis!
MARIA. ¡Jesús, quines paraulotes!
BART. Li hem ensenyat una pila de coses. Tot ho aprent desseguida.
MARIA. Ajudam, Ciriach. *(Ciriach y Maria l'agafan.)* ¡Quina furtó fa de tabaco!
IGNO. He fumat dos cigarros. Me'ls ha dat en Bartomeu.
CIRIA. ¡També li ha dat cigarros!
BARO. ¡Ca! ¡Un parell! ¡Si's fa estimar!
CIRIA. El tabaco enforteix les genives.
MARIA. *(Agafantla.)* Pòrtam l'aigua de colonia. Li darem una dutxa. *(Ciriach li porta y li tiran.)*
IGNO. M'agrada més el cognac. Tre te re ré.
BART. ¡Ja ja ja! ¡Que's de broma aquesta criatura!
CIRIA. Al llit desseguida.
IGNO. *(Fent caure un silló.)* ¡Tré té té ré!
BARO. *(Dintre cridant.)* María! María!
MARIA. ¡Ja ha despertat a la senyora! Si la veu aixís!

(L'agafan)
CIRIA. Tàncala al teu quarto *(La tanca.)* Molt bè. Que cridi ara.
MARIA. ¡Vágisse'n, Bartom...t!
CIRIA. ¡Si, que pot sortir la senyora
BART. *(A Ciriach.)* Adeu, donchs. M'alegro de conèixel *(Abrassant a Maria.)* Adeu, Mariona.
CIRIA. ¡Un altre vegada!
BARO. ¡Pero, home, si's fa estimar! *(S'en va pel foro)*

ESCENA XV.

MARIA, CIRIACH y BARONESA

CIRIA. *(Fregant el silló.)* La baronesa! Si'ns descuidèm!
BARO. Pero, qu'es aquest escàndol?
MARIA. Rès, senyora *(Espulsant ab el plumero)*
BARO. Ciriach! Serà possible? Encara frega aquest silló?
CIRIA. La senyora baronesa m'honra massa; m'agrada tenirlo lluent.
BARO. Els mobles per terra! Quin desoldre!
CIRIA. Es que estèm fent dissapte.
BARO. Dissapte a n'aquesta hora? *(Se senten puntades de peu á la porta.)*
CIRIA. Adeu! Aquella ho descubrirà.
BARO. Qui hi ha allí dins?
CIRIA. El que frega les rejoles.
BARO. ¡A les dotze de la nit! ¡Vostès s'estant burlant de mi! *(Obra la porta y surt Ignocencia.)* ¡La meva filla!
IGNO. *(Quadrantse militarment)* ¡Hola, mamà!
BARO. ¡Aquesta criatura llevada a n'aquesta hora!
CIRIA. *(Ap. Ens ha reventat!)*
MARÍA. Senyora es que...
BARO. ¡Y ab aquest vestit! María ¿què significa això?
MARÍA. Jo no sé... ella...
IGNO. M'he vestit tota sola, mamà.
BARO. ¡Això no m'esplica!...
CIRIA. *(Agafant el ram que la senyora baronesa ha tornat del ball y amagàntsel)* ¿La senyora baronesa no endevina?
BARO. No endevino rès.
CIRIA. La festa de demà.
BARO. Quina festa? *(María agafa el ram y'l dona a Ignocencia.)*
CIRIA. El sant de la senyora. Es una sorpresa. La

s enyoreta Ignocencia ha volgut ser la primera de felicitarla. ¡Quina criatura més angelical! ¿Veritat, María?

MARÍA. Si senyora, si. (*Ap.* Que la sab llarga aquest xicot!)

BARO. ¡Ja deya jo! ¡ Vetaqui per que'ls trovaba tant emocionats!

CIRIA. Tot era pel seu sant. (*Ciriach y María agafan a Ignocencia per la mà y l' acompanyan hasta la baronesa.*)

MARÍA. Feliciti a la seva mamà, senyoreta. (*Li dóna 'l ram*)

CIRIA. Vamos, ab brillo.

IGNO. Que'ls logri molt felissos, mamà.

BARO. En vida teva, angelet meu. (*Li fa un petó y retira la cara.*) ¡Quina fortó mes estranya fa aquesta criatura!

MARÍA. Es aigua de colonia, senyora.

BARO. ¡Que ha de ser aigua de colonia això! ¡Es un olor repugnant!

CIRIA. Es que'ls perfumistes avuy día tot ho falsifican. Fan aigua de colonia ab cognac y puntes de cigarro. (*A María.*) ¡Ja ho sent! S'ha de cambiar de perfumería.

BARO. (*A Ignocencia.*) ¿Es a dir, rateta meva, que t'has llevat per felicitarme?

IGNO. No, mamà. M' he llevat per anà al Volcàn.

CIRIA. (*Apart*) ¡Ja trona!

BARO ¡Que diu! (*A María*) ¿Al Volcàn ha anat?

CIRIA. (*Rient fort*) Jà, jà, jà! Per'anar al Volcàn! Es angelical aquesta criatura! (*Donant un cop de colze a María, díu, baix.*) Riu també, dona!

MARÍA. (*Rient*) Jà, jà, jà! Per'anar al Volcàn!

IGNO. Si que hi henat, sí.

CIRIA. ¡Ja, ja. ja! (*A Baronesa.*) Ha somiat que ha anat al Volcàn y desde que s'ha llevat no parla d' altre cosa. ¡Quina criatura més angelical!

BARO. ¡Es clar, com sent la música! (*A Ignocencia.*) ¿Y que has fet al Volcàn?

IGNO. He begut cognac.

CIRIA. ¡Ja, ja, ja! Quines sortides. (*Baix a María.*) ¡Riu. dòna!

MARÍA. ¡Ja, ja, ja! ¡Ha begut cognac!

IGNO. (*A Ciriach.*) Sí que n'he begut, sí. Y he ballat ab el carrabiner y després en Bartomeu m'ha acompanyat fins aquí fent de caball.

CIRIA. ¡Ja, ja, ja! ¡En Bartomeu!
MARÍA. Fent de caball. ¡Ja, ja, ja!
BARO. ¡Quin somni mes estrany!
CIRIA. (*Ap* Veyàm si la distrech!) Vaja.. Vaja, senyoreta; reciti'ls versos que li he ensenyat. (*Apuntantloshi.*) Con todo mi corazón...
BARO. ¿Qu'es això?
CIRIA. La felicitació Jo li he fet els versos.
BARO. Ah! Sí? Vaja, recítals.
IGNO. Sempre que passa'l batalló
surten les noyes al balcó..
CIRIA. ¿Què està dihent, senyoreta?
IGNO. ¡Calla, home! ¡'m faràs perdre!
BARO Sí, no la distregui

MÚSICA

Temps de Cake-wal

Sempre que passa'l batalló
surten les noyes al balcò,
y si la banda toca ab art
alguna marxa militar
ab el compàs el cor se'ls fon,
y ballan totes y ballan totes,
ab el compàs el cor se'l fon
y ballan totes un rigodón.

CIRIA. (*Apart*) ¡Això li han ensenyat els carrabiners!
BARO. ¿Què es això que ha cantat?
CIRIA. Es la dècima; la felicitació.
MARÍA (¡Es capàs de comprometre a un sant!)
IGNO. (*Agafa la sombrilla, se la posa al darrera sobre les espatlles agafant els extrems y ballant el Cake-walk que toca l' orquesta a la sordina.*)
Sempre que passa'l batalló...
BARO. Bueno. ja n'hi ha prou. ¿Quin ball es aquest tant ordinari?
CIRIA. (¡Al últim ens comprometerà!)
Es el.. ball de. moda, senyora baronesa. Una especie de chotis pero mes trevallat.
BARO. Ah! Si? No m'agrada gens; però ¡si està de moda!
CIRIA Tot es pel seu sant
BARO. ¿Y qui li ha ensenyat?
CIRIA Aquest ball li ha ensenyat la María
MARÍA. (*Espantada.*) Jo?
CIRIA. Si, pel seu sant Jo li he ensenyat la dècima y la María el chotis.

BARO. Molt bé, molt bé. Ja tinch programa per la *soirée* de demà La faré cantà y ballà y serà l' admiració de tothom.

CIRIA. (Jo pendré un palco.)

BARO. Els agreheixo molt el seu interés y sabré recompensà'ls seus serveys. (*Prent dos billets del tocador y els hi dóna.*) Per ara, tinguin, cinch duros per vostè y cinch per la María.

CIRIA. Gracies.

MARIA. Moltes gracies

BARO. (He tingut sort ab el servey.)

MARÍA (*A Ciriach.*) Sento remordiments.)

CIRIA ¡Ah, donchs, no pateixis! Dònamel a mi. (*Li pren el billet. Veyent a Ignocencia que ha encés un misto per encendre'l cigarro y que va a fumar.*) (¡Que fa aquella!) (*Li arrebata'l cigarro encés y se'l fica a la butxaca.*) ¡Què està fent, atrevida! (*Cremantse.*) ¡Ay!

BARO ¿Què hi ha?

CIRIA. Una fiblada al ull de poll senyora. Deu volguer ploure. (*Llensant el cigarro perque 's crema.*) ¡Com crema això!

BARO. Y ara a descansar tothom, que'm sembla que ja es hora. María, porti la nena al meu quarto; aquesta nit dormirà al meu costat.

CIRIA. (*A Ignocencia.*) Dongui la bona nit a tothom.

IGNO. Bona nit, mamà. Bona nit. Ciriach.

CIRIA. (*Pel publich.*) ¿Y a n'aquets senyors, que no se 'ls ha de dir rès?

IGNO. Que'ls dich?

CIRIA. Demani indulgencia.
Y si volen aplaudir...

IGNO. ¡Això no se'ls te de dir!
Ja ho saben.

CIRIA. (*Al públich.*) ¡Santa Ignocencia!

(*Quatre compassos d'orquesta.*)

TELÓ.

Biblioteca Popular Teatral

PUBLICACIÓ PERIÓDICA DE COMEDIES CATALANES

Una comedia cada setmana. *Suscripció: 2'50 ptes. trimestre.*

ADMINISTRACIÓ: Petritxol, 2 Imprempta. = BARCELONA.

Obra 1.ª **Ignocencia.** *Passatemps còmich-lirich, en un acte, de Eduart Aulés.*

Obra 2.ª **Matrimoni felís.** *Diàlech còmich en un acte, de August Barbosa.*

Obra 3.ª *y* 4.ª **Vilacalmosa.** *Sarsuela en dos actes, de Aveli Artis y Balaguer.*

Obra 5.ª **Felicitat eterna.** *Joguina en un acte, de Lluis Puiggari.*

